Brassó, 1873. Harmad évi folyam 19. szám. Péntek márczius 7.

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer, kedden és pénteken.
Ára:
Egész évre . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.
A szerkesztő irodája: Klastromutcza 564 szám.
Kiadó-hivatal ugyanott.

NEMERE.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetesi díj: 4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdij minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknél alku szerint. — Hirdetések fölvétetnek a szerkesztőségnél.

Előfizetési felhivás

a

„NEMERE“

czimü politikai, közgazdászati és társadalmi lap III. — 1873. évfolyamára.

Előfizetési árak:

Márczius—deczember	5 frt.	— kr.
Márczius—szeptember	3 „	50 „
Márczius—juni . .	2 „	— „
Egy hóra	— „	50 „

A „Nemere“ egész tiszta jövedelme a „székely nemzeti történet“ megirása jutalomdijára van szánva.

A „Nemere“ szerkesztősége.

Szemle.

Képviselőházunk megkezdette az igazságügyi költségvetés tárgyalását. Abban megegyeznek a szónokok, hogy igazságszolgáltatásunk sem elég gyors, sem elég jó. Mindamellett épen nem tartják a biróság létszámát kevésnek, — inkább soknak. A hiányok okát abban keresik, hogy nincsenek megállapitott törvénykönyveink: sem polgári, sem bünügyi; továbbá azon ujabb intézkedésben, hogy a legapróbb kihágási ügyek is a biróság hatáskörébe vonattak.

Azon apró ügyeket, a melyek eddig is közigazgatási elintézés alá tartoztak, vissza kell oda bocsátani; magának a közigazgatásnak befolyása is ezt kivánja. Törvénykönyvekről gondoskodni kell; de nem olyan alamuszi módon, mint eddig történt. Csodálatos valóban, hogy főkép a bünügyi Codexxel miért késtek mostanig, mikor még 1844-ben egy országos bizottság oly kitünő tervezetet készitett ahoz, a mely egész Európában elösmerésre talált.

Polgári törvénykönyvre nézve a felett vitatkoznak, hogy vajon egészen ujat kell-e készitení; vagy átvenni valamelyik jelesebb külföldit; vagy végül a nem nagyon jeles, de közéletünkben gyökeret vert osztrákot venni át.

Ennek helyes megfejtése körülbelől ennyiből áll: a mi másutt jó és a mi viszonyainkra illik, — azt át kell venni; sajátszerü viszonyainkra nézve pedig uj és helyes szabványokat alkotni.

A vitatkozások oly hozszadalmason folynak, hogy jó lesz, ha ebben az ülésszakban elvégzik a költségvetést; egyébre semmire sem marad idő. Igy hát a kinek kedve tartja, beszélhet még eleget a Királyföld-rendezési törvényjavaslat felett is.

Ezen félszeg munkát határozottan és erélyesen megtámadta a „Kronst.“ Nem kimeritőleg, de helyes szempontból szólott hozzá a „Pester Lloyd“ is. A „Kelet“ elmosódó lagymatag czikksorozatot közölt felőle, a mely épen nem felel meg eddigi magatartása erélyének. Több jelentékeny lap még nem is szóllott hozzá.

A hires „Wochenblatt“ a szebeni, melyet az összes szászok minden főbb kérdésben irányadónak tartanak, — sehogy sincs megelégedve a kilátásba helyezett különlegességekkel. A törvényjavaslat ellen dühösködik; Tóth Vilmos belügyminiszterről pedig rettenetes kicsinylő módon beszél.

Nevezetes, hogy a mig Tóth Vilmos be nem adta lemondását, addig ez a Wochenblatt nem tartotta olyan kicsiny embernek.

Ezt a törvényjavaslatot pesti lapok ugy közölték volt, mint a mely már a minisztertanács előtt is átment. A „Kronstädter“ azt irta a minap, hogy mindamellett nem volt még a nyilvánosságra szánva, s csak valamely indiscretio folytán közöltetett; a Wochenblatt pedig határozottan állitja, hogy a minisztertanács még nem foglalkozott vele s a tervezet még csupán a Tóth Vilmosé.

Óhajtjuk, hogy igy legyen, mert a minisztertanácstól valóban más munkát várunk. Hanem azt különösnek találjuk, hogy ezek a szebeni és brassai szászok oly igen be vannak avatva a kabinet titkaiba.

Hatodik közlemény a székely pályadíj-ügyről.

Febr. 14-ki ötödik közleményem után első áldozók voltak a kolozsvári unitárius főtanodai „Önképzőkör“ derék tagjai, kik egy emelkedett szellemü levél kiséretében beküldöttek hozzám 5 forintot, azon nyilatkozattal, „hogy rájok az eszme lelkesitőleg hatott, parányi adományukkal e lelkesedésnek adnak kifejezést, örvendenek, hogy kedves szülőföldük népe történetének megirása valósulni indul, s kivánják: vajha e kis hazarész sok vagyonosabb tanintézeteinek vagyonosabb ifjusága e nemes czél előmozditásában őket felülmulná!“ Ezután Takács János m. kir. távirdai főigazgató küldött be Pestről szintén 5 forintot, sajnálatát fejezve ki, hogy az oly buzgón felkarolt czélra nézve jelenlegi körülményei szent kötelességének nagyobb mérvben teljesitését nem engedik meg; hasonló nyilatkozattal küldött be a Kolozsvári Közlöny utján Bálinth László lelkész is 1 forintot.

Nagy lendületet adott az ügynek Ugron János lelkes székely Primor hazánkfia, a ki Fiatfalváról irt levele mellett beküldött egy 13858 számu, 1874 január elsői lejárati szelvényü 50 frtos erdélyi urbéri kötvényt, melynek börzei beváltási értéke a mai napi árfolyam szerint 38 frt. 20 kr. volt, kivánva az eszme mihamarábbi valósulását. Hunyad vármegyében élő Németh László ur, ki a vidéken az áldozók közt egy aranynyal szinte legelső jelent meg már korábban, most hazafias szellemü szép levélben gyüjtő ivet kért tőlem. „Nincs a tudománynak — ugymond — egy ága is, mit kitünő székely tudósok kitünő eredménynyel ne miveltek volna; nincs a magyar királyságnak egyetlen területe, hol székelyek ne élnének, fel Csik-szentkirályi gróf Andrássy Gyula birodalmi cancellár s külügyér ő nagyméltóságáig! Bár elszórtan élnek, mint a mezőkre elszállt méhek, de az anyakashoz, a szép Székelyföldhöz rajongva ragaszkodnak, s most, midőn a nagy következményü eszme ki van mondva, az együvé tartozást, a hü székely érzést tettel kell tanusitnunk. Ez minden igaz székelyre nézve szent kötelesség. Lehetetlen ez inditványnak nem sikerülnie. Lenni kell Magyarországon s annak kivált Székelyföldén annyi lelkesedésnek, hogy pár ezer forintot a nagy közös czélra, a székely nép és név dicsőségeért kiteremteni tudjunk!“

Elhatározó befolyása lesz — ugy tetszik nekem — ez ügyben a Lázár Mihály főispán ur erélyes és

TÁRCZA.

Adatok a szász culturtörténethez.

I. Az ifjuszászok s a „Nemere.“

Te derék vidéki atyafi, ki béjősz Brassóba vásárra és eladott holmidból nyert pénzedet jutányosan elhelyezni kivánván egy oly lapot akarsz megrendelni, melyből fáradságos munkád után elolvashatod, hogyan lehet a derék székely népnek dolgait fentartani és előmozditani, a melyből megtudhatod röviden, mi nevezetes történt a nagyvilágban és mi bennünket érdeklő a hazában — szóval ha elő akarsz fizetni a „Nemere“ lapra, azt ne keresd többé a piaczon a megszokott régi helyén; szembe szállott ő most „papa Gött“-tel s Aeolus barlangját a klastromutczába tette át a Juga-féle 564 számu házba. Ez a szám a mi drágalátos utczarendünk szerént persze csak az „Adressenbuch“-ban létezik. Hogy hát megkiméljelek téged azon fáradságtól, miszerént soká kelljen keresned azt a „Nemeré“-t — megeshetnék az is hogy valamely szomszéd, ki a javadot akarja (oda ne add!), lebeszél téged dicséretes szándékodról — leirom én neked az ő residentiájának ismertető jeleit.

Lakik ő barna házban barna sárfoltokkal, a melyeket — sajnos — nem igen lehet megkülönböztetni hasonszinü alapjuktól. Ezek a freskok a müitészek véleménye szerént bizonyos culturmissionariusok müremekei. Emlékét a képző müvészetek története számára megtartandó elbeszélem származásukat, utalván arra, mily befolyással van a politika a müvészetekre általában.

Historiai előzményül megjegyzem, hogy itt a Czenk alatt van két párt; az egyiknek szent missiója abban áll, hogy magát egyedüli culturnépnek higyje és a többiekkel, mint barbarokkal járjon el — ezek a szász bureaukraták; a másikban pedig románok, németek és magyarok testvériesültek az egyenlőség zászlója alatt — ezek a magyar hazafiak. A szász nép maga önálló vélekedéssel nem bir, hanem ösztönözve kolomposai által, ezek számára kikaparják a tüzből a gesztenyét, melynek alig héja jut nekik.

Volt valaha a szász értelmiségben két párt is: az ó- és ifjuszászok, amazok conservativok, ezek liberalisok, azok „Sachsenland“ atyjái, ezek Magyarhon fiai. Ezek profanálták patriciusi nemüket népük javát akarván; és az emancipacziót egész a hazafiságig vitték: szóval sokat alkalmatlankodtak az ócskáknak. Fogták tehát ezek magukat, csináltak Medgyesi kalákát (szászul conferencz) s ugyan megjártatták a kölyökszászokat! Öltöttek reájok bokáig érő kabátot, a fejökbe nagy czilindert nyomtak, mely elboritá szemeiket s kezükbe adtak nagy botot — üssék a népet! S igy öregedtek meg az ifjuszászok! Vajh, mikor fogják ismét levetni e burkot! S most a két párt szép egyetértésben él — megegyeztek a koncz fölött, s uralkodnak a királyföldön. Előttem ezen „Sachsenland“ institutiói — kivált az utolsó rendezési törvényjavaslat szerént — olyan japani szinben tünnek fel. Van két császáruk (mikadó) az egyik a földi, ki a népnek is mutatja magát, — a comes (kinek organuma volt az ifju-szászok közlönye, a „Siebenbürgische Blätter“, melyre többé nem volt szükség, mert nem volt magyarellenes) és az égi, ki láthatatlan és csak mennyei nyilatkoztatás utján vezérli az ő népét Bismarck Kanaanjába, a superintendens, ki sugalmazója Egeriája az ószászok sybillakönyvének, a Sieb. d. Wochenblattnak. Emlékszem, hogy az utóbbi lap valamelyik számában egy pimász költeményben a nyelvkérdés ötletéből minket magyarokul kinaiaknak nevez. Eszerént helyeslem azon nézetet, miszerént ismerjük el (mint a törvényjavaslat akarja) a szászok japani alkotmányát, lépjünk diplomatiai összeköttetésbe kormányával és küldjünk a Jeddo-Nagy-Szebeni udvarhoz követeket!

De a magasabb politika elvont bennünket mütárgyunktól! Térjük hozzá vissza.

Az ifjuszászok egykor barátai voltak a hazafiságnak, tehát a „Nemeré“-nek is. Most persze másképen van! Most piszkolnak bennünket, hol csak lehet; irnak nemzetünkről, nyelvünkről ranverseket és gunyczikkeket. Ezzel nem boldogultak, s anyagi sárral kezdettek reánk dobálni. Nem téged értlek, te becsületes munkás szász nép, kit a bureaukraták bűnbakul használnak, kire megtámadtatás esetében saját hibáit rakhassák, ingerelve téged azok ellen, kik téged testvérnek nevezve a te jogaidért is küzdenek.

(Folytatása következik.)

határozott föllépésének. Sepsi-Szent-György melegen vette ez ügyet — irja hozzám irt becses levelében a tisztelt főispán ur — a városon gyüjtésre bizottság alakult, a majorsági pénztárból szép összeg szavaztatott meg, a czélhoz illő eredmény remélhető; igéri, hogy saját áldozatát is a gyüjtelékekhez csatolva rövid időn oly tudósitást küld hozzám, a mi Háromszék székelységéhez méltó lesz.“ Egy későbbi levélben ismét örömmel tudatja, hogy a székely nemzet Története pályadíj-ügye mindenfelé pártolásban részesül, a székely-udvarhelyi polgármester gyüjtő ivet inditott el, Háromszék alispánjával egyet értve a nemzeti ügynek többeket megnyertek, ivek járnak szét, fényes eredmény remélhető.“

Kézdi-Vásárhelyről Székely János ev. ref. lelkész és buzgó székely hazánkfia szintén mély érdekeltséget tanusitó levelében irja hozzám: „hogy körükben a nemzeti ügy átalános részvétet keltett, a városi közgyülés a majorsági pénztárból tetemes összeget szavazott meg, a gyüjtésre három tagu bizottság lön kiküldve; tisztelt tudósitónk egy pár száz forintot csak saját városukból remél. Idvezelve az eszmét, szerencsélteti a kezdeményezőket és a nemes szivü s áldozatra kész kolozsváriakat, kik valóban mindenütt megmutatják, hogy az erdélyrészi magyarságnak szemfénye, szive gyökere; örömmel és reménnyek közt néznek — igy végződik a kedves levél — a czélérés és teljes diadal elé!

Nagy Imre ur Csik-Szeredából gyüjtő ivet kér, hogy kötelmét leróhassa, Jakabházi Zsigmond ur Udvarhelyszék alsó vidékéről irja, hogy ivén 25 aláiró és fizető van, József-napra még annyit gyüjt s akkor beküldi; ivén — ugymond — az a nevezetes van, hogy egy maros-vásárhelyi név is eléfordul. Valóban ez nevezetes, mert a mint a tisztelt olvasó-közönség tudja, onnan eddigelő csak az „Erdély“ szerkesztősége küldötte be hozzám adományát.

Az anyaországban a „Hon“ tisztelt szerkesztősége eleinte buzgón vette az inditványt, irta, hogy körében gyüjtés foly, de az eredményről nyilvánosságra semmi részlet nem jutott. A „Pesti Napló“ tisztelt szerkesztője febr. 19-ki 41-ik számában melegen ajánlta fel lapját a gyüjtés közegeül, maga aláirt 5 aranyat, gr. Péchy Manó követte 10 frttal, Cséry Lajos 5 frttal, a febr. 23-ki 45-ik számban gr. Széchenyi Béla is 20 ftot adott e czélra, gyült együtt 35 frt, 5 arany s a szerkesztőség a közhasznu czélt ismételve melegen ajánlta tekintélyes lapja tekintélyes közönségének figyelmébe.

Nem kivánva közléseimmel terhelni némelyeket, a mult héten nem tettem közzé semmit, de kifelé munkásságomat folytattam; felszólitást küldöttem M.-Vásárhely, Csik-Szereda, Székely-Udvarhely, S.-Szt.-György, K.-Vásárhely polgármestereihez; felkértem nyilt hirlapi czikkben az öt székely főkirálybirót, a tiszti karokat és bizottmányokat, irtam a háromszéki városok főispánjához, gyüjtőivek átvételére kértem fel Móricz István, Marosi Gergely, Jakabházi Zsigmond, Nagy Imre, Bocskor Mihály barátimat, ugy Endes Gábor és gr. Lázár Miklós urakat, utóbbit a helybeli nagy Casino tisztelt tagjainak bemutatása végett; levelet irtam minden erdélyi lapba, vagy azok szerkesztőihez, a Pesti Naplóba, nagy tekintélyü székely és magyar urakhoz, kiknek nevét elhallgatnom a tisztelet parancsolja, a gyüjtőivet birók nevét azért kelle kifejeznem, nehogy (a mit megtörténni láttunk) megbizatás nélkül, visszaélőleg valaki a közönséget terhelje s az ügyet compromittálja. Szóval egyéni belátásomhoz képest, mint magános, az eszme elterjesztésére és népszerüvé tételére a lehetőt megtettem. —

Gyüjtő-ivem sem hevert. Utóbbi közleményem óta aláirtak arra: Szabó Ferencz, nyugalmazott főhadnagy ur, a tisztes aggférfi, 20 forintot; örömmel várja — mondá nekem — s kéri az istent, hogy kedves székely nemzete történetét megirva lássa, Nemes József 2 frt., hasonló nyilatkozatot adott, Dobos Lajos Belényes vidékről itt átutazó derék római katholikus papnövendék 1 frt., Boldizsár Ferencz 5 frt., Kozma István 3 frt., Simó Ferencz 50 krt., Tamási Sándor 5 frt., Martin Lajos 1 aranyat, Abt Antal 5 frt., Bedő Dániel 1 frt., Zilahi Kiss Elek 5 frt., Heigel József 2 frt., Felméri Lajos 2 frt., valaki 1 frt., Balázs Károly 1 frt., Eperjesi László 1 frt., Gyergyai Ferencz 1 frt., Cilli Alajos 1 frt., Varga Dániel 1 frt., ifj. Filker Elek 1 frt., Móricz István gyüjtő-ivén Macsedonffy Papp Vincze 3 frt,

A mult és ezen héten tehát bejött készpénzben (egy derék hazánkfia korábbi egy arany igéretét teljesitvén, s annak börzei értékét 5 frt. 18 kr.-ba számitván fel) valamint az urbéri papir értékét is oda számitván, együtt 82 frt. és 38 kr. fizetetlen maradt a héti adományból egy arany (értéke 5 frt. 18 kr.) a bankó pénzbeli adománynyal együtt 38 frt. 68 kr.

A takarék-pénztárba létem alatt érkezett oda a b. Jósika Lajos ő nagyméltósága Zentetelki tisztjétől, t. Csató János urtól 37 frt. 50 kr. küldeménye, melyet hushagyó estején nála volt barátságos vacsora alkalmával barátai s később azon vidéki lelkes ügy barátok tettek össze; e szerént: Máthé János adott 5 frtot, Csató János 5 frtot, Balasy Imre 1 frtot, Agh Ferencz 5 frtot, Teledgi Károly 1 frtot, Gracza Görgy ügyvéd 3 frtot, Lázár György 2 frtot, Balázs Lajos 2 frtot, Hilibi Gáál Áron 1 frtot, k.-polyáni Szántó Mihály 1 frtot, Dajbukát Salamon 1 frtot, Királyi József 50 krt, Holtzer Vilmos 1 frtot, Páskuj Márton 50 krt, Török Sándor 50 krt, Gitye György 50 krt, Sándor Pál 3 frtot, Fornett János 1 frtot, Horváth Zsigmond 1 frtot, Filesz 60 krt, Sebe Sámuel 2 frtot. Ez összeget is azonnal takarék-pénztárba tettem.

Az ötödik közleményben kimutatott s valósággal bejött 558 frt. 51 krhoz adván a mai nap két izben takarék-pénztárba tett 119 frt. és 88 kr. összeget, a kitüzött czélra mától kezdve kamatoz 678 frt. és 39 kr. A multkor kimutatott összes gyüjtési eredményhez t. i. 646 frt. 13 krhoz adva már most (a régi hátralékból befizetett 5 frt. 18 kr. leszámitásával) az ujonnan gyüjtött és tényleg befizetett 119 frt. 88 krt, valamint a be nem fizetett, de ivemen beirva levő 38 frt. 68 krt is, az egész székely-pályadij-alap ma tesz 804 frt. 69 krt, mely összeghez a Kézdi-Vásárhelyen, S.-Szt.-Györgyön, a „Pesti Napló“ Szerkesztőségénél, és Jakabházi Zsigmond urnál levő, de még be nem küldött igéretek és fizetések hozzáadva nincsenek.

Fogadják hálás köszönetemet székely nemzeti ügyünk pártra és személyre nem néző s érette fáradságot és áldozatot nem sajnáló minden barátai.

Kolozsvártt, február 28-án 1873.

JAKAB ELEK.

Hetedik közlemény
a székely pálya-díj alapról.

Egy kitünő helyről érkezett nagy értékü küldemény azon kellemes kötelességet szabja elém, hogy nem várva be a hét végét, perczig sem hevertetve a pénzt, azt azonnal a takarék-pénztárba tegyem, s róla az illetőket mint a közönséget nyilvános számadás képen értesitsem. Nagyméltóságu Fogarasi Mihály erdélyi róm. kath. püspök ur buzditó levele kiséretében maga és a fejérvári káptalani tanács tisztelt tagjai nevében 100 frtot küldött be a Székely pályadíj-alap gyarapitására azon nyilatkozattal, hogy a Székely Történet megirására törekvést egy igen nemes czélnak látják, s helyeslésök és örömük tanusitása végett ahoz tettleg járulni kivánnak azon óhajtással, hogy a szép kezdeménynek mihamarabb megfelelő óhajtott eredménye legyen. Az aláirt részletes adományok következők: Püspök ő nagyméltósága adott 50 frtot, Ráduly János 10 frt., Andrássy István 10 frt., Hubácsek Ádám 6 frt., Barts Ferencz 6 frt., Nagy Imre 10 frt., Reinisch Lajos 6 frt., Beke Antal 1 frt., Gergely Ignácz 1 frt., együtt tehát 100 frtot. Ugyanez alkalommal Kolozsvárott gyüjtő ivemre irattak alá és fizettek Demeter Károly 1 aranyat, azon nyilatkozattal, hogy hetek óta tartogatja magánál a szép czél elősegitésére szánt e kis áldozatot, Kovács János adott 1 frt., Sárkány Ferencz 1 frt., Salamon Antal 1 frt., Ákoncz János 1 frt., az aranyat 5 frt. 18 krba számitva, a mai nap takarék-pénztárba tettem 109 frt. 18 krt., mit a korábban bétett s közelebbről kimutatott 678 frt. 39 krhoz adva, a Székely történet javára kamatoz 787 frt. 57 kr. A február 28-án kimutatott egész összeghez u. m. a 804 frt. 69 krhoz adva, a ma bétett 109 frt. 18 krt., az összes Székely pályadij-alap tesz 913 frt. 87 krt.

Az elöl emlitettek ügypártolásáért szives köszönetemet nyilvánitom, azokat pedig, a kik a római katholikus papság haza- és közügy szeretetét olykor igaztalanul birálgatni, sőt kétségbe is vonni szokták, kérem tisztelettel az előbbi kétségtelenül hazafias és valódi közügy-szeretetet tanusitó tény szives tudomásul vételére.

Kolozsvárott, márcz. 4-én 1873.

JAKAB ELEK.

Országgyülés.

A képviselőház ülése márczius 3-án.

Májthényi inditványt tett az egyházak segélyezésének a rendkivüli rovatban hagyása iránt. A ház e javaslatot elvetette. Következtek ezután a rendkivüli költségvetés tételei, melyeknél a pénzügyi bizottság sokat törlött. A ház nem lévén határozatképes, kénytelen volt a két utolsó tételt holnapra halasztani. Az ülésnek egész menete nagyon zavaros volt.

A képviselőház ülése márczius 4-én.

Az igazság ügyi miniszter elmondotta mi történt eddigelé az igazságszolgáltatás szervezése körül s mit szándékozik ezentul tenni a kormány. Maga a joboldal szónoka Tost Gyula megrótta a mulasztásokat, különösen azt, hogy sem a büntető, sem a polgári törvénykönyv el nem készült. Ez utóbbira a helyett, hogy eredetit teremtsünk, vegyünk által valamely létezőt, azt a mi viszonyainkhoz idomitva. Ez ellen kelt ki Hoffmann Pál s Tisza Kálmán is mivel receptioalatt az osztrák polgári törvénykönyv átültetését látszanak érteni.

Hoffmann után Lázár Ádám szólott, tárgyalva a mostani igazságszolgáltatás tökéletlenségét igy Dulovics Ernő is és végre Tisza Kálmán, inditványt is terjesztvén elő azon kérdésre, hogyan lehetne az apróbb ügyeknek a járásbiróságoktól elvétele s közigazgatási hatóságok elé utasitása által az igazságszolgáltatást gyorsabbá és olcsóbbá tenni.

A képviselőház ülése márczius 5-én.

Az igazságügyiminiszteri költségvetés részletes tárgyalása gyorsan folyt le. A honvédelmi miniszterium költségvetésénél az első szónok Várady Gábor volt, a ki is számos hiánynak elsorolása után, melyek a honvédségnél léteznek, határozati javaslatot nyujtott be a végett, hogy 1848—9-diki rokkant honvédek valamint özvegyeik és árváik ellátására 400,000 frt. szavaztassék meg.

Utána b. Vécsey József a honvédek oktatását hozta szóba, Tisza László némely létező hiányokat jelzett. Végre Patrubány Gergely a honvédség kedvezőtlen egészségi állapotára hivta fel a ház és a kormány figyelmét.

Vidék.

Községi-e vagy felekezeti?

Barátos 1873. márczius 4.

Mindjárt három éve lesz, hogy Barátosan az evangelico-reformált felekezeti iskola községivé nyilvánittatott. Az elöljáróság be is rendezte legelső notabilitásunk kitétele szerint abba a „szerencsétlen sorsu épületbe, mely (őszi időben a harangozó számára) disznó-tök (takarmány-tök) raktárul szolgál.“

A felekezeti vagy is leány iskola tanterme a fiakéhoz képest palota; persze ez sem czélszerü s tehát nem is törvényszerü: mivel a törvény a czélszerüségben találja lét okát. A felekezet vagyoni ereje oly fogyatkozott, hogy iskolájának ezen második részét is kénytelen volt község-elöljárósági felszólitás után a községnek most októberben átengedni, de ezt oly feltétel mellett tette, hogy ha a község alkalmasabb és iskolai butorokkal berendezettebb tanszobáról nem gondoskodik — iskoláját vissza kebelezi.

Igy conditionaliter a leány iskola is községi jelleget kezdett viselni. Az iskolaszék egy második rendes községi tanitóságra jó eleve pályázatot hirdetett volt a „Nemere“ és „Néptanitók Lapja“ hirdetési rovatában 300 frt. és alkalmas lakás igérete mellett. Persze az az alkalmas lakás a holdban ha meg van, de Barátosan nincs, nem is volt. Ráadásul még pénz sincs, hanem van vétkes gazdálkodás szülte nagy adósság — elégületlenség. A tanitókat fizetni kellene, s nincs miből.

Szerencsére az uj tanitói állomásra egy idegen sem concurrált, csak egyedül az eddigi tanitó, ki egyszersmind a jelzett egyháznál mester is; igy a kepéből tengeti népes családját.

A mesternek választáskor azt mondották: önnek nem adunk 300 frtot, mert ön a kepében tandíjt is kap. Hanem ha az ön részére czélba vett (300 frt.) államsegélyt megnyerjük, adunk 200 frtot; és a 100 forintot egyéb iskolai szükséglet fedezésére forditandjuk. Ha pedig az államsegélyt nem nyerjük meg, ugy saját kebli pénztárunkból fizetünk 150 frtot s egyebet semmit.

A mester erre igy felelt: Én mint mester elismerem, hogy conventiomnál fogva ezután is köteles vagyok tanitni, de csak felekezeti iskolát, községit nem. A törvény rendes tanitói fizetésül 300 frt. minimumat határozott, én ennyire pályáztam, s ha megnyerik az államsegélyt, azt más czimen elkölteni nem lehet, mint a mire utalványozva lesz. Én pedig lelkiismeretesen csak annyi fizetésről állithatom ki a nyugtát, a mennyit tényleg fizetnek. Egyébiránt ez a választási eljárás sem helyes, mert az iskolatanácsnak egy küldötte sem elnököl. — Kérem tehát a tanfelügyelőségtől kérjenek egy elnököt, ugy a község igéretét, feltételét elfogadom.

Ez a lemondás-szerü nyilatkozat nincs jegyzőkönyvre téve; szabályosabb választásról senki sem gondoskodott; de a 200 frt. esetleg a 150 frt. fölött váltott szócsere kölcsönös egyezség jellegét öltötte magára s mint „határozat“ az iskolaszék jegyzőkönyvén tündököl; egyéb szerződés vagy tanitói díjlevél nincs.

Eljött az iskolai év s a szegény mester az addigi felekezeti iskola szobában az oda rendelt leánykákat

tanitni kezdette, de azt sem tudta, hogy ő már fiu-e vagy leány.

A község a vallás és közokt. miniszteriumnál két rendes tanitói fizetésért (600 fr.) zörgetett. A miniszterium leiratában rámutatott azon kebli pénzforrásokra, honnan az előirányzott összeget ki lehet meriteni. A forrás csak 218 frtot nem tud kicsepegni, ezért a miniszterium is csak ennyit méltóztatott engedélyezni. — Már most az a fatalis kérdés, hogy melyik tanitóé legyen? és szabad-e s lehet-é a leánytanitónak adni belőle?

A többség tagadja a leánytanitó ezen pénzhezi jogosultságát, ezért a fiutanitót a leszolgált időre kielégitették belőle, a maradékat a pénztárba helyezték.

Most a Nagyméltóságu miniszter urhoz ujabb kérelmet inditott az iskolaszék, hogy a leánytanitónak is valamit eszközöljön.

Ily csudaszülött ez a mi iskolánk. Mai világban a csudaszülöttek mutogatása nagy divatba jött és sok pénzt beczipelnek ezáltal. Jó volna, ha a mi abnormis helyzetünk megoperálására is egy kis segélyt nyernénk.

Tanfy.

Bodok, 1873-ik márczius 4-én.

Tisztelt szerkesztő ur!

A mult hó 8-án községünkben tartott s Bálosi ur által e lapok hasábjain is közzé tett tánczvigalom eredményét vagyok bátor e pár sorban a közönség tudomására juttatni. A bál tiszta jövedelme, levonva a rátett összes költségeket 14 frt. 44 krt. Ehez járul tisztelendő Ferenczi Károly, mikó-ujfalvi r. cath. lelkész ur által küldött, s általunk a legszivesebb köszönettel vett 1 frt. o. é., összesen 15 frt. 44 kr. o. é.

A dalárda, melynek eddigi élete azon reményre jogosit, hogy az tartós leend, ezen kis összegből egy falusi könyvtár és olvasó egylet alapját kivánta megvetni. És már birja is Arany Jánosnak összes müveit, Don Quixote kalandjait és „Páris Amérikában" czimü müvet. Ha, a mint látszik, a tagok, kik egyszerü falusi férfiak és ifjak, azon szenvedélylyel fogják üres idejöket a müéneklés és olvasásra forditani, mint a kezdet mutatja: ugy reményem van, hogy idővel oly eredmény lesz felmutatandó, mely bárki várakozásának is, ki a körülményeket számba veszi, meg fog felelhetni.

ZAJZON FARKAS,
ref. lelkész.

Külföld.

Hir szerint Montpensier s Izabella közt létre jön a kiengesztelődés, miután azon terv kivitelén dolgoznak, hogy Izabella fia elveszi Montpensier leányát s a trón aztán Montpensierre szálna.

Belgiumban a klerikalis miniszterium ingadozik. Hónapok óta nem tudtak hadügyminisztert találni, ki a király nyilvánitott akarata ellenében a régi rendszer szerint kormányozni kivánna, Naloum pedig a miniszteri tárczát a Société-Générale igazgatói jövedelmes állásával akarja fölcserélni.

A pétervári birod. tanács elé terjesztett általános szolg. kötelezettségről szóló javaslat a szolgálati időt szárazon 15 (6 év tényleges s 9 tartalékos) a tengerészetnél pedig 9 (7 tényleges s 2 tartalékos) évben állapitja meg.

Az orosz kormány hir szerint bizottságot küldött ki egy Sziberiába vezető vasutvonal előmunkálatainak eszközlésére.

A bukuresti kamra márcz. 4-én 49 szavazattal 44 ellenében elvetette a bizottság azon javaslatát, mely a román vasútnak a magyarral való érintkezését Iszkain-Vulkan-Virchova-Dundujeni és Brassónál javasolta. (Mit akarnak ott tul ezen elszigeteléssel, hisz nem élhetnek meg nélkülünk!)

Vegyes.

(A kör- és közjegyzői) pályázatok alkalmából és ügyében számos pártoló és nem pártoló tudósitás érkezett hozzánk, melyeket egész terjedelmében közölni nem tartjuk helyesnek. Megemlitjük nehánynak tárgyát, a beküldők teljes felelőssége mellett.

S.-Szt.-Györgyről „egy érdektelen honpolgár" a Barátos, Telek, Szörtse, Czofalva és Tamásfalva csoport közjegyzőségére közp. irnok és helyettes igtató Pálfy Dánielt ajánja, mint jól képzett, szorgalmas és a közigazgatásban jártas egyéniséget.

Oltszemről „Bálosi" ur tudósit, miszerint ugyanott lakó Beke Sámuel ur Málnás, Oltszem, Zalán és Bodok községek választóit meghivta egy értekezletre a jegyzői választás ügyében. Az értekezletet vig lakomával váltotta fel a vendégszerető, derék háziur, mely a díszes társaság éjfélutáni 2 óraig tánczolt, midőn a Rákoczy-induló hangjai mellett szétoszolt, szép emléket vivén magával a lefolyt napról.

Hidvégről „egy hidvégi képviselő" felszólal D. L. volt községi jegyző pályázása ellen, ki megválasztatását bizonyosnak állitja, támaszkodván a hidvégi gróf kegyére és arra, hogy képes a választásra nehány szász forintot szükség esetében szánni.

Tudósító a pályázóról azt irja, hogy ennek gazdatiszt kezelése nem volt tiszta, hogy 1400 frtnyi adócsalásért vádoltatott be, hogy önkényes adóelengedéseket is tett, hogy egymással ellenkező bizonyitványokat állitott ki, hogy becsületsértés miatt 15 frttal megbüntettetett, hogy egy hidvégi képviselő kezéből kiragadott egy nyugtát — melyek folytán czikkiró az illetőket óvatosságra inti.

Kósa Sándor a nyéni csoport körjegyzői jelöltje programmjából közelebbről közlünk kivonatot.

(A brassói adóhivatalba) betörők Károly-Fehérvártt elfogattak; a pénz nagyobbrészt megtaláltatott.

(Több főispáni változásról) beszél a hir; neveket azonban ily bizonytalan források után még nem emlitünk.

(Halálozás.) Egy ifju és jeles községi tanitó, Péter Gyula halt meg f. hó 5-ikén Zajzonban.

(Nász-) Révay Lajos ilyefalvi ev. ref. lelkész f. hó 4-ikén tartotta esküvőjét S.-Szt.-Györgyön Császár Bálint országos képviselő szép és kedves leányával, Emma kisasszonynyal. Áldást kivánunk.

(Spitzer Adolf) intézettulajdonos ur Pestre és külföldre utazott, hogy szervezendő kereskedelmi iskolája részére alkalmas tanerőket szerezzen.

(Kupcsay János) magyar szobrász Münchenből megérkezett és állomását a hosszufalusi felső népiskolánál mint müfaragó mester elfoglalta. Nevezett urnál feltünőleg szép müdarabokat láttunk famunkákból.

(Schütz József) Kolozsvár egyik széles körben ismert polgára meghalt. A boldogult a nagy piaczon mintegy 60—70,000 frtot megérő kétemeletes házát a kath. fiu-árvaháznak hagyta.

Tanügy.

Államsegély községi iskolák számára. F.-Fejérmegyében és Brassóvidéken a mostani tanév folyó szükségleteire a következő községek nyertek államsegélyt, u. m. Tatrang 900 frtot, Krizba 368, B.-Ujfalu 450, Türkös 275, Peselnek 380, M.-Ujfalu 610, Nyén 330, Bácsfalu 310, Zajzon 390, Pürkarecz 470, Hidvég 190, Bodola 375, Hosszufalu 460, Karatna 246 frtot Összesen 5664 frt.

Az erdélyrészi tanfelügyelők hir szerint közös értekezletet szándékoznak tartani a tavasz folytán valamelyik központi városban.

Közgazdaság.

Mi lesz gyermekeinkből Rikán belől?

(Folytatás.)

Ha el nem fogadjátok — mit rólatok fel nem teszek — arra kérlek, hogy a három határban több darabokra elszaggatott 6—9 holdból álló birtokotokon gazdaságot ne folytassatok, hanem nagyobb, jobb módu rokonaitok, jó barátaitoknak, szomszédaitoknak adjátok haszonbérbe több évekre; minden földetek hosszát s szélességét megmérvén és mélyen beásott, de földszint eléggé kitetsző határkövekkel kijelölvén.

Hogy ily eljárás mellett haszonbérbe adandó földetek hosszusága és szélessége is a haszonbéri szerződésbe beirandók — önként következik.

Ha csekély birtokotokat ily óvatos eljárás mellett haszonbérbe adtátok: álljatok be előkelőbb gazdákhoz szegődtségeseknek. Ekkor lesz évi kenyeretek, pénzbeli fizetéstek, szállás — vagy ha házatokban laktok — szállás-pénz. Lesz öltözet, ruházat, fütés, világitás, szóval: megélhettek.

Szolgálat után kapandó pénzfizetéstekre szükség nem levén: tegyétek bérbe adott birtokotok után kapandó összeghez.

Igy éldegelve: ha isten magzatokkal megáld, legalább a helybeli iskolába járthatjátok, s megmentitek a hazának s a nemzetnek.

Ha fiugyermekeitek a falusi iskolát végezték, s felsőbb intézetekbe szegénységtek miatt nem járthatjátok: menjenek Brassóba kézi mesterség tanulás végett, hogy igy idővel, ha kevés gazdaságaiból nem is élhetnek — minthogy nem is élhetnek — élhessenek kézi mesterség után. —

(Folytatása következik.)

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

Alólirt hivatkozva idemásolt bizonyitványomra, közhirré teszem, hogy lakásom ezután is K.-Polyánban marad és az épittetni szándékozók szives megkeresését tisztelettel elvárom.

K.-Polyán 1873 márczius 5-én.

TRÉFÁN DÁVID.

Bizonyitvány.

Polyáni Trefán Dávid ur a közel mult téli idényen tőlem az épitészethez szükséges rajz nemeken kivül tervrajzkészitést és költségvetéstant tanult s ezen tudományokat oly módon tette magáévá, mlszerint képes bárminemü épületről rendszeres tervrajzokat készitení, valamint annak fölépitési költségeit is előre kiszámitani; mi okon én őt mint épitő mestert (palért) s vállalkozót teljes biztonsággal ajánlom minden épittetni akaró figyelmébe és pártfogásába.

Kézdi-Vásárhelytt 1873 márczius 4-én.

FÖLDES JÓZSEF,
műszaktanár a kézdi-vásárhelyi ipar szakosztálylyal megtoldott felsőbb népiskolánál.

Szerkesztői mondanivalók.

Utolsó számunk szerdán jelenvén meg, a jelen szám csak szombatra készülhetett el. Jövő számunkkal már teljesen rendben leszünk.

A városi előfizetők névsorát kedden közöljük.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: **Herrmann Antal.**

Bizonyitvány.

Popp G. J. cs. kir. udvari fogorvos urnak Bécsbe Bognergasse 2. sz. Az ön által készitett

Anatherin-szájvizet

megvizsgálván, teljesen ajánlhatónak találtam.

Opolczer,
a bécsi cs. k. kóroda rectora és tanára, szász k. udvari tanácsos stb.

Egészséges fogak.

A fogak és foghus tisztitása épen tartása és a szájbüz eltávolitása végett Dr. Popp G. J. cs. kir. udvari tanácsos által gyártott

Anatherin-szájviz

a legsikeresebb minden eddig ösmert gyógyszer között, mivel átalán semminemü egészségnek ártalmas anyagot nem tartalmaz, a fogak rothadását és borkőképzését gátolja, fogfájástól, szájrothadástól őriz és ezen bajt ha netán beállott volna rövid időn enyhiti, és végkép megszünteti.

Dr. Popp G. J.

növény fogpora annyira tisztitja a fogakat, hogy annak mindennapi használata által nem csak az oly nehezen távolitható fogkő távolittatik el, hanem a fogak máza fehérségben és finomságban mindig nő.

Egy tégely ára 63 kr. o. ért.

Dr. POPP G. J.

Anatherin fog-pasztája.

Ezen fogkenőcs egyike a legkellemesebb fogtisztitó szereknek, melyben semmiféle egészségellenes anyag nem létezik; ásványos részei pedig a fogzománczra hatnak a nélkül, hogy azt megtámadnák; egyéb alkrészei a zománczot és takhártyát felfrisitik, a szájrészeket az etheri olajok hozzáadása által megelevenitik, a fogak fehérségét és tisztaságát nagyban elősegitik.

Egy üveg ára 1 frt. o. é.

Kapható: Brassóban: **Miller J., Fabick E., Jekelius F.** gyógyszerészeknél, **S. P. Majlat, Th. C. Mantsu, Duschoiu J.**, kereskedőknél. Rozsnyón: **Feuermann**; Kézdi-Vásárhelyen: **Babics Ede** gyógyszerésznél; Fogarasban: **Megay G. A.** gyógyszerész; Kőhalomban: **Melás J.** gyógyszerésznél és Kovásznán: **Binder A.** gyógyszerésznél. 26 1—0

Árlejtési hirdetmény.

Felső-Fejérmegye Héviz községében egy a nagyméltóságu közoktatási miniszterium által megerősitett terv szerint épitendő emeletes iskolaház teljes elkészitése a folyó évi márczius 24. árlejtés utján ki fog adatni. Az árlejtési feltételek megtekinthetők Hévizen az iskolaszék elnökségénél.

Héviz, 1873. febr. 28-án.

Gutenau Károly,
elnök.

22 2—3

Ad. sz. 1044. 1873.

Három és t. e. Miklósvárszékek törvényhatósága részéről a községi törvény 83. §. szabványa szerént, ezennel a kör- és községi jegyzőségekre pályázat hirdettetik.

Mindenik megválasztandó kör vagy községi jegyző a 67. §-ban körülirt előnyökben fog részeltetni.

Csak olyanok pályázhatnak, kik a törvény 74-ik §-sa értelmében törvényhatóságunk szigorló bizottsága előtt szó és irásbeli vizsgáikat letették, és erről szabályszerü képesitési okmánynyal láttattak el, — valamint azok is, kik a szigorló bizottság elnökéhez beadott folyamodásuk mellett ügyvédi okmányukat (stallum) bemutatták — mely esetben ők a szigorlat alól föl lettek mentve.

A pályázati kérelmek az illető szolgabiró urakhoz — legtovább folyó évi márczius 8-ig adandók be, még pedig határozott kitételével annak, hogy az illető melyik nagy községben vagy szövetkezett községében kiván jelöltetni.

A jegyzői állomások következők:

Sepsi felső — vagy feketeügyi járásban: Szolgabiró Tompa Miklós lakása K.-Borosnyó u. p. N.-Borosnyó.

A. Nagy községek:
Uzon, Nagy-Borosnyó, Bikfalva.

B. Csoportok:
1. Réty, Angyalos, Eresztevény, Besenyő, Komollo, választási főhely Réty.
2. Lisznyó, Szentivány, Laborfalva, Magyarós, választási főhely Szentivány.
3. Fel-Doboly, Kis-Borosnyó, Egerpatak, Szacsva, főhely Kis-Borosnyó.
4. Dobollo, Bácstelekkel egy aljegyzőség 150 frt. fizetés 50 frt. átalány.

Sepsi alsó vagyis Oltmelléki árás: Szolgabiró Bong Zsigmond lakik Kilyénben u. p. S.-Szt.-György.
1. Aldoboly, Szentkirály, Szemerja, választási főhely Szemerja.
2. Kökös, Szotyor, Kilyén, választási főhely Szotyor.
3. Árkos, Körispatak, Kálnok, választási főhely Körispatak.
4. Zalán, Oltszem, Málnás, Bodok, választási főhely Oltszem.
5. Zoltán, Etfalva, Gidófalva, Fotos, Sepsi-Martonos választási főhely Gidófalva.
6. Bodzaforduló, Szita Bodza, választási főhely Bodzaforduló.

Kézdi felső járás: Szolgabiró Pető István lakik Fel Torján utolsó posta K.-Vásárhely.

A. Nagy községek:
Szentlélek, Polyán, Altorja.

B. Csoportok:
1. Ozsdola, Martonos, választási főhely Ozsdola.
2. Lemhény, Almás, választási főhely Almás.
3. Nyujtód, Szászfalu, Sárfalva, Oroszfalu, választási főhely Sárfalva.
4. Bélefalva, Kurtapatak, Esztelnek, Csomortány, választási főhely Esztelnek.
5. Feltorja, Ikafalva, Futásfalva, választási főhely Futásfalva.

Kézdi alsó járás: Szolgabiró Demény Ferencz lakik Hatolykán utolsó posta Al-Csernáton.
1. Bita, Maksa, Léczfalva, Várhegy, választási főhely Léczfalva.
2. Dálnok, Albis, Matisfalva, választási főhely Dálnok.
3. Márkosfalva, Martonfalva, Hatolyka, Szentkatólna választási főhely Martonfalva.
4. Alcsernáton, Felcsernáton, választási főhely Alcsernáton.

Orbai járás: Szolgabiró Csia Albert lakik Czofalván u. p. Nagy Borosnyó.

A. Nagy községek:
Zágon, Kovászna, Zabola, Gelencze.

B. Csoportok:
1. Hilib, Haraly, Páva, Imecsfalva, választási főhely Imecsfalva.
2. Tamásfalva, Szőrcse, Telek, Czofalva, Barátos választási főhely Telek.
3. Körös Papolcz, Páké, választási főhely Papolcz.

Miklósvári járás: Szolgabiró Henter Béla l. Nagy Ajtán u. p. ugyan ott.

A. Nagy községek:
Baróth, Közép Ajta, Bölön, Nagy Ajta.

B. Csoportok:
1. Sepsi Baczon, Bodos, választási főhely Sepsi Baczon.
2. Szároz Ajta, Zalánpatak, választási főhely Szároz Ajta.
3. Miklósvár, Köpecz, választási főhely Miklósvár.

A választások egyelőre a Nagy községekben fognak az illető szolgabiró urak által elrendeltetni.

Sepsi-szent-györgyön 1873. febr. 18.

Forró Ferencz,
alispán.

21 3—3

Kiadó szoba.

Ó-Brassó hosszu-utcza 272. szám alatti házban (az ugynevezett „fehér ökörnél") egy az utczára néző, külön bejárattal ellátott szoba kibutorozva hozzá tartozó, esetleg előszobául is használható konyhával együtt — azonnal kifogadható.

Bővebben értekezhetni ugyanott. 24 2—3

A tusnádi fürdőn

az ugynevezett „K.-Vásárhelyi" épület 15 lakószoba, 4 konyha, 4 pincze és istálóval a folyó évi idényre olcsó áron

haszonbérbe

kiadó, vagy örök áron is eladó. 23 2—0

Értekezhetni Kézdi Vásárhelyi kereskedő KOVÁCS ÁRON urral, levél utján is.

Lovak árvereztetése.

3 vemhes **anyakancza** 15½ és 16 markosok 7, 8, 9 évesek pénteken márczius 14-én délelőtt 10 órakor szabad kézből árverés utján a tanácsház előtt el fognak adatni. Továbbá 5. **csikó** 2½, 1½, 1 évesek valamint egy 9 hónapos is. A kifizetés ott rögtön a tulajdonosnak történik. Addig is a lovak mindennap az enyvgyárban ***Schmidt Albertnél*** láthatók. 25 2—2

Brassai áru-tőzsde márczius 7.

	frt.	frt
Buza, tiszta 64 kupás köble	10.30	10.50 „
„ „ „ elegy	8.—	8.20 „
Rozs erdélyi	6.40	6.50 „
„ romaniai	5.20	5.40 „
Kukuricza	4.40	4.50 „
Árpa	4.20	5.60 „
Zab, fekete	3.50	3.60 „
„ fehér	2.45	2.55 „
Haricska	6.--	6.60 „
Lenmag	10.50	11.— „
Borsó fehér	12.50	—.— „
„ fekete	4.40	4.60 „
Lencse	15.—	16.— „
Fuszujka	6.40	6.50 „
Kendermag	4.80	4.90 „
Mák	6.80	7.— „
Dió	6.—	6. — „
Szilva, aszalt	8.—	—.— „
Köles	3.50	3.60 „
Pityóka, sárga	2.60	2.80 „
„ kék	3.—	—.— „

Kásák.

Gyöngykása mázsa	10.50	24.— „
Árpakása „	9.40	12.-- „
Sárga kása „	7.—	7.50 „

Lisztek.

Zsemlekása	13.80	14.— „
Montliszt 00	14.50	—.— „
„ 0	13.50	—.— „
„ 1	12.50	—.— „
„ 2	11.50	—.— „
„ 3	10.50	—.— „
„ 4	9.50	—.— „
„ 5	8.50	—.— „
Kukuriczaliszt	5.60	6.— „
Haricskaliszt	5.60	—.— „
Korpa	2.—	—.— „
Szalona ó	—.—	—.— „
„ uj	33.—	34.— „
„ paprikás	36.—	37.— „
„ füstölt	38.—	40.— „
Sonka csont nélkül	40.—	—.— „
„ csontos	38.—	38.— „
Szalámi	70.—	71.— „

	frt.	frt.
Turó ó vedre	3.40	3.60ig
„ uj	—.—	—.— „
Sajt	—.—	—.— „
Orda	3.20	3.30 „
Kaskavál oka	—.80	1.- - „
Sóstej dézsája 14—20 okás	5.40	5.60 „
Vaj olvasztott teh. kup.	1.40	1.45 „
„ juh „	1.—	1.05 „
Hájzsir kup.	—.90	1.05 „
Lenmagolaj kup.	—.85	—.86 „
Lábzsir „	—.84	—.86 „
Tej, bivalj „	—.20	—.— „
„ tehén „	—.14	—.— „
Gyapju czurkán okája	—.—	—.— „
„ „ fehér	—.75	—.80 „
„ „ szürke	—.58	—.— „
„ „ vör. fek.	—.90	—.— „
„ sztógos fehér	—.65	—.— „
„ „ szürke	—.50	—.55 „
„ bárány mezőségi	1.—	1.05 „
„ „ havasi	1.20	1.25 „
„ „ fekete	1.—	1.05 „
„ „ szürkés	—.80	—.— „
„ czigája, fehér	1.10	1.30 „
„ „ natur vörös	1.35	1.40 „
„ „ tépett fehér	1.—	—.— „
„ kalapos mezőségi	1.—	1.15 „
„ „ havasi	2.—	2.10 „
Kecskeször, fehér	—.36	—.40 „
„ szürke	—.30	—.35 „
Marhaször	—.20	—.25 „

Nyersbőrök.

Ökörbör párja	28.—	32.— „
Tehén „	20.—	24.— „
Juh „	2.—	2.30 „
Berbécs „	2.60	3.— „
„ czigája, párja	2.60	3.10 „
Kecske és czáp párja	3.20	5.— „
Gidó bör	—.80	—.90 „
Bárány bőr fekete párja	3.20	3.40 „
„ „ fejér „	1.60	—.— „

Brassai készitmények.

Posztó, szederjes 8/4	1.95	2.—ig
„ „ 6/4	1.60	1.65 „
„ mellértes 8/4	2.—	2.— „
„ szürke szederjesssel	2.—	2.— „
„ szederjes veressel	2.—	2.— „
„ szürke	1.60	1.80 „
„ buzavirágkék 8/4	1.50	1.60 „
„ kék 6/4	1.50	1.60 „
„ 3pecsétes szed. 8/4	2.25	2.30 „
„ „ 6/4	2.—	2.10 „
„ vörös mellértes 8/4	2.30	2.60 „
„ „ „ szürke	2.10	2.30 „
„ natur-vörös	1.90	2.05 „
Abaposztók Nr. 1	—.52	—.— „
„ „ 2	—.56	—.— „
„ „ 3	—.66	—.— „
„ „ 4	—.68	—.70 „
kereszténytalvi	32—34	kr.
rozsnyói	33—34	„
bráni	36—38	„
Moldon	52—62	„
Szederjes kék flanel	45—80	„
„ mellértes szürke	44—72	„
„ vörösmellértes	50—70	„
„ kék csikos	46—70	„
„ fehér	48—70	„
„ rozsnyói fehér	44—45	„
„ „ kék	44--45	„
„ „ csikos	45	„
„ „ vörösmell.	46	„
„ „ szürkekékkel	45	„
Halinaposztó fehér	26—27	„
„ fekete	28—30	„
„ nat. kávészin	30—31	„
„ fest. „	31	„
„ szürke	26—26.50	„
Babavári fehér	48—58	„
„ sötétszürke	50—56	„
„ fekete	50—58	„
„ kávészin	60	„
„ világos szürke	42—48	„
Csuklya, kötése	23.—23.50	„

Csergék.

tarka, dar.	Nr.	3	4	5	6
	frt.	—.—	—.—	—.—	—.—
fehér „	Nr.	3	4	5	6
	frt.	—.—	—.—	—.—	—.—
szürke „	Nr.	3	4	5	6
	frt.	4.—	6.—	6.—	7.—
egyszerü fehér drb.	Nr.	3	4	5	
	frt.	—.—	—.—	—.—	
„ szürke drb.	Nr.	3	4	5	
	frt.	—.—	—.—	—.—	

Gyapju pokrócz	2.—	5.—ig
Ord. „	—.80	1.30 „
Bánáti „	—.85	—94. „
Szöttes kék vörössel 7/8 singe	17—18	kr.
„ közepes	14—16	„
„ forgácsos 8/4	32—34	„

Alsó rekli	Nr.	0	1	2	3
	dczt. frt.	31.—	34.—	43.—	49.—

Gyermekharisnya	Nr.	1	2	3	4	5
	dczt. frt.	3.—	3.40	4.—	5.—	6.50

Női harisnya kics. dczt.	frt.	12.—
„ „ nagy „	„	13.50
Férfi „ „	„	7.—
„ „ ord. „	„	4.—

Kötélverő munkák.

Szebeni nagy 1000 csomó	frt.	56.—
„ kicsiny „ „	„	51.—
Hámistrang hosszu 100 drb.	„	38.44
„ kurta „ „	„	13.16
Kötőfék dufla „ „	„	74.80
„ egyszerü „ „	„	76.—
Hosszu kötél okája	„	—.67
Kulacs 3 kupás	„	—.90
„ 2 „	„	—.60
„ 1½ „	„	—.54
„ 1 „	„	—.28
„ ½ „	„	—.25
„ ¼ „	„	—.21

„ ónas darabja 40 kr. fennebb.
„ felszerelve darabja 20 kr. fennebb.

Hordócsap tiszafa 100 db. frt.	8.—	9.—ig
„ szilvafa „ „	7.—	7.50 „
„ fehér ónas „	9.—	12.50 „

Kalapok:

Kossuth	Nr.	1	2	3
	frt.	1.10	1.—	—.80
Klapka	Nr.	1	2	3	4
	frt.	1.80	1.10	1.—	—.90

vidéki 20 kr. alább.

„ bojtos	Nr.	4	5	6
	frt.	1.20	80	60 kr.
borzas tetejü	Nr.	1	2	3
	frt.	1.30	1.10	1.10

kerületi 20 kr olcsóbb

Moldovai magyar hosszu dar.	1	frtig.
„ félmagas	„	90 kr.
Szesz 34—36 fokos	15	16½kr.
Fotogen I. mázsa	12.50	13.— „
„ II. „	13.—	—.— „
Ligroin „	17.—	17.50 „
Repczeolaj „	31.50	—,— „
Firnisz „	38.—	40.— „
Eczet vedre	—.48	—.— „
„ szesz 64%	—.80	—.— „
Viasz mázsa	85.—	90.— „
Méz „	90.—	95.— „
Gubics „	8.—	9.— „
Szkumpia „	6.—	6.40 „
Szattyán „	70.—	75.— „
Kordován kötés	20.—	26.— „
Hamuzsir	13.—	13.50 „
Sóshal, pozsár, egy lóteher	58.—	60.— „
„ harcsa és viza „	75.—	80.— „
Kender mázsa	18.—	24.— „
Len köve	1.40	1.45 „
Tüzifa öle	8.50	9.50 „
Cserhaj mázsa	9.—	—.— „
Gyertya „	29.50	30.— „
„ takarék mázsa	30.—	31.— „
Szappan sárga „	20.—	21.— „
„ szurok „	20.—	—.— „
„ tarka „	20.—	—.— „
Fagyu juh olvaszt. „	28.80	29.— „
„ „ nyers „	20.--	21.— „
Marhahus fontja		20 kr.
Disznóhus „		20—24 „
Berbécshus „		—— „
Háj friss „		38--40 „
„ ó „		— „

Brassai raktárak el vannak látva törökbuzával és árpaval és található minden időben.

Nyomatott Römer és Kamnernél.